

Barre zoektocht naar ganzen

Zuidwest-Friesland

13 februari 1994

Uiterekend op de dag dat in Nederland de kou inviel gingen 12 mensen vanuit Groningen op stap om ganzen te kijken. 's Ochtends was de temperatuur nog -1°C en was het nog wel uit te houden. Toen we tegen de avond weer terugkwamen wees de thermometer -9°C aan en stond er een snijvende oostenwind. De eerste stop was bij Matsloot/Leekstermeer, waar een groep van ongeveer 250 Kolganzen zat, met daartussen één Rietgans. Zoals gewoonlijk op de ganzenexcursies met Jan Hulscher als leider, liet hij iedereen een schatting maken van het aantal ganzen in een groep. De schattingen voor de eerste groep lagen uiteen van 150 tot 500 ganzen. Toen iemand de andere kant eens opkeek bleek daar een jagende Slechtvalk te zijn, die honderden Kieviten en Smienten achtervolgde. Verder werden hier nog een Aalscholver en twee Grote Zaagbekken gezien. Tijdens de lange autorit naar Zuidwest-Friesland werd door sommigen een Havik waargenomen.

Bij IJlst aangekomen bleek de wind al zo hard te blazen dat het buiten de auto niet lang was uit te houden. Er werd lange tijd gekeken naar een troep Kolganzen, met daartussen Spreeuwen en Veldleeuweriken. Na lang zoeken en verkeerd rijden werden pas achter Heeg weer ganzen waargenomen, ca. 50 Brandganzen. Bij Gaastmeer - in een uithoek van Friesland waar zelfs ik, een geboren Fries, nog nooit was geweest - namen de aantallen Kol- en Brandganzen toe, maar de laatste Kleine Rietganzen die hier volgens de laatste berichten zouden moeten zitten, lieten zich niet zien. Wel werden hier veel Wulpen, twee Nonnetjes, enkele Goudplevieren en een Buizerd waargenomen.

Kleine Rietganzen (25 exemplaren) bleken even later aan de andere kant van de Fluessen te zitten tussen een grote groep Kolganzen, enkele Brandganzen en een gewone Rietgans. Het was voor velen, waaronder ikzelf de eerste keer dat deze ganzensoort werd waargenomen. De Kleine Rietgans heeft erg lichte flanken en

voorvleugels, die hem onderscheiden van de gewone Rietgans, terwijl de donkere hals, de zwart met roze snavel en de roze poten de vogel onderscheiden van de Grauwe Gans en de Kolgans.

Na deze bijzondere waarneming wilden we eindelijk wel eens ergens aanleggen voor wat warmes, maar de gebruikelijke stopplaats, een café in Oudega bleek op zondag gesloten. Zodoende konden we pas in Gaasterland in een chique hotel pauzeren, waar tegen pittige prijzen iets genuttigd kon worden. Iedereen kon even bijkomen van de bittere kou.

Volgens de berichten moesten er in Gaasterland enkele Sneeuwganzen rondhangen, maar die lieten zich niet zien. Wel werden bij de IJsselmeerkust Grauwe Ganzen gezien, veel Kolganzen, wat Brandganzen, Goudplevieren, Scholeksters en Kieviten. Een auto vertrok vanuit Gaasterland naar Groningen; de rest ging nog even kijken in de Workumerwaard. In Workum werden in de vijver voor het bejaardentehuis de meest zeldzame vogels gezien: Fluitzwaan, Kuifzaagbek, Rosse Stekelstaart, Zwarthalszwaan enzovoort. Een leuke oefening voor als je deze vogels ooit eens in het wild tegenkomt.

Op de kale vlakte van de Workumerwaard bleek het nauwelijks nog uit te houden in de harde oostenwind. Er werden nog wel twee Fraters, Kleine Zwanen, Bergeenden en veel overtrekkende Brandganzen gezien. Achterin de auto waren de voeten bijna niet meer warm te krijgen. Tegen zes uur waren we weer terug in de stad met toch een voldaan gevoel over deze bijzondere tocht.

Harrie Miedema